

БЕЗПРИТУЛЬНІ ТВАРИНИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ **Зеленіна О.М., Жунько І.Д., Кобосова А.О., Чернікова Є.Ю.** Одеський державний аграрний університет, м. Одеса

До повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України, було розпочато впровадження європейських цінностей та стандартів захисту тварин від жорстокого поводження. Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив Європейського Союзу у сфері охорони тваринного та рослинного світу» від 15.07.2021 № 1684-ІХ [1]. Даний закон вносить зміни і приводить у відповідність з вимогами міжнародних угод та директив ЄС наступні законодавчі акти: Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження», Закон України «Про тваринний світ».

Зміни торкнулись і статті 299 Кримінального кодексу України. З 08.11.2021 жорстоке поводження з тваринами, що належать до хребетних, у тому числі з безпритульними тваринами, порушення правил транспортування тварин, якщо такі дії призвели до тілесних ушкоджень, каліцтва чи загибелі тварини, нацькування тварин одна на одну, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, а також пропаганда, публічні заклики до вчинення дій, що мають ознаки жорстокого поводження з тваринами, поширення матеріалів із закликами до вчинення таких дій каратимуться обмеженням волі на строк від одного до трьох років або позбавленням волі на строк від двох до трьох років з конфіскацією тварини [2].

За статтею Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» безпритульні тварини – це домашні тварини, що залишилися без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні розмножуватися поза контролем людини [3].

Нажаль, Україна входить до першої десятки країн світу із найбільшою чисельністю безхатніх тварин. Близько 140 тисяч тварин на сьогодні потребують допомоги волонтерів [4]. Після початку війни кількість безпритульних тварин дуже зросла, а притулки, які опікуються ними, переповнені. Велика кількість тварин, яким надано допомогу та притулок під час повномасштабної вторгнення рф, являються домашніми, кинутими господарями під час евакуації.

Зоозахисні організації намагаються підтримувати притулки, а небайдужі люди допомагають як фінансово, так і фізично [5, 6]. Прикладом згуртованості стала робота українців над порятунком тварин після підриву Каховської ГЕС. Тоді сотні волонтерів і звичайних громадян об'єдналися, аби врятувати якомога більше життів.

Величезна робота проводиться волонтерами та ветеринарними лікарями і спрямована на запобігання розповсюдження інфекційних та інвазійних хвороб тварин [7]. Ця проблема завжди була актуальною, а за умов війни, на жаль, в деяких регіонах, в зруйнованих населених пунктах,

втрапився контроль над досить небезпечними вірусними, бактеріальними, протозойними захворюваннями, гельмінтозами та ектопаразитами, зокрема кровосисними, які є переносниками багатьох збудників. Волонтерські організації намагаються звідси евакуювати тварин та передати їх до притулків та ветеринарних шпиталів, де в подальшому фахівцями з ветеринарної медицини проводяться огляд тварин, профілактичні запобіжні заходи та лікування терапевтичне і, за необхідності, хірургічне [6].

Список літератури

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1684-20#Text>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text>
4. <https://suspilne.media/607399-ukraina-sered-10-krain-de-najbilse-ezpritulnih-tvarin/>
5. <https://life.nv.ua/ukr/socium/bezpritulni-tvarini-v-ukrajini-problemi-ta-shlyahirozv-yazannya-50347358.html>
6. <https://www.unian.ua/ecology/v-ukrajini-znachno-zbilshilasya-kilkist-bezdomnih-tvarin-zoozahisniki-sturbovani-12135804.html>
7. Жунько І. Д., Панікар І. І., Зеленіна О. М. ІФА діагностика інфекційних та інвазійних хвороб тварин на базі Багатопрофільної лабораторії ветеринарної медицини ОДАУ. Біобезпека, захист та благополуччя тварин : 2023 рік: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 28 листопада 2023 р. Київ : Науково-методичний центр ВФПО, 2023. С. 117-119.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ БІОСФЕРИ ЗЕМЛІ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Івченко М.М.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка,
м. Полтава

Сьогодні, в епоху зростаючих екологічних проблем і змін клімату, розуміння та вивчення біосфери Землі стає критично важливим для суспільства. Збереження біорізноманітності, раціональне використання ресурсів та охорона природних середовищ - це завдання, яке повинен виконувати кожен громадянин [1].

Навчання методикам вивчення біосфери на уроках біології в школах є ключовим компонентом формування екологічної культури та свідомості у молодого покоління. Учні, які отримують навички аналізу та розуміння екосистем, взаємодії живих організмів та їхнього оточення, набувають здатності приймати обґрунтовані рішення щодо збереження навколишнього середовища.

Вивчення біосфери також сприяє розвитку наукового мислення, дослідницьких навичок та критичного мислення учнів. Це допомагає стимулювати їх інтерес до наукових досліджень та розвивати в них уміння